

Tanja Roženberger Šega

VIRTUALNA AFRIKA

Poročilo o 3. Festivalu F@IMP v Ouagadougou
(Burkina Faso)

Poglavar manjše vasi nas je prijazno sprejel. Z njegovim dovoljenjem smo se lahko sprehodili po vasi in uživali gostoljubnost domačinov. (foto: Tanja Roženberger Šega)

Začudenje nad obleko z »zgolj« kratkimi rokavi pri skorajda tridesetih stopinjah Celzija, lahko prav gotovo izrazi le nekdo z vročega kontinenta. A prav tako, kakor je bilo to začudenje zame nerazumljivo, se je drobnemu burkinskemu sogovorniku zdelo nepredstavljivo, da lahko ljudje živimo tudi v dosti bolj hladnih in mrzlih, snežnih razmerah. Utesnjena in »moreča« podoba človeka zavitega v debel plašč, se mu ni razblinila niti ob dodatni razlagi, da so naši domovi kljub zimi topli. Podoba doma z vrati, ki jih moraš za seboj nenehno zapirati, mu je »vso grozoto človeške zaprtosti« samo še okrepila. Lepše in prijetneje je bivati v hiši, ki vrat sploh ne potrebuje, kajne!

Ta »odprtost brez vrat« je prav gotovo ena izmed značilnosti prebivalcev dežele Burkine Faso, afriške države, ki sicer sodi med najrevnejše na svetu.

Morda je nenavadno, da je ICOM-ov komite za avdiovizualno tehniko AVICOM - *International Committee of Museums for Audiovisual and Images and Sound new Technologies* - ravno tu organiziral svoj vsakoletni festival, imenovan F@IMP, a glede na kolonialno preteklost te države, ima najverjetneje tudi tak zakaj svoj zato.

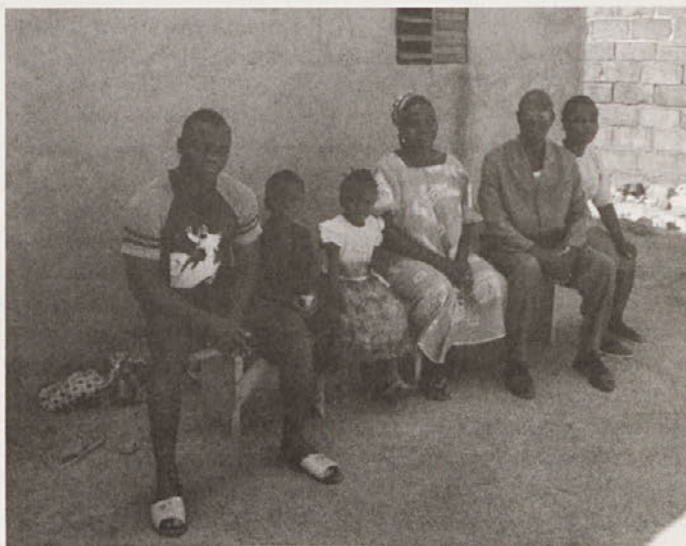
AVICOM deluje že od leta 1991, svoj sedež ima v Parizu. Združuje različne muzejske strokovnjake in predstavnike z računalniškimi in filmskimi znanji. Pestra družina šteje že skoraj petsto članov iz petdesetih držav. Poleg skromnih obvestil v časopisu Avicom Flash, ki ga občasno dobivamo člani, pa je osrednja dejavnost komiteja vsakoletna organizacija festivala F@IMP, na katerega lahko svoje produkcije prijavijo muzeji in različne kulturne ustanove. Prvo selekcijo poslanega materiala opravi posebna komisija že v Parizu, izbrano gradivo pa nato na festivalu konkurira v treh tematskih sklopih: videoprodukcija, CD rom in domača stran. Prvi festival je potekal leta 1996 v Buenos Airesu v Argentini, leto pozneje v Parizu, leta 1998 pa je organizacijski komite festivala sprejel

Z blatom zidana domačija. (foto: Tanja Roženberger Šega)

povabilo Ministrstva za komunikacijo in kulturo Burkine Faso in od 14. decembra do 19. decembra 1998 organiziral festival v Ouagadougou, glavnem mestu te afriške države. O tem, kako zahtevna je organizacija festivala v deželi, ki je bilo rečeno drugačna od sveta, v katerem živimo, vsekakor ne dvomim, a zatikati se je začelo že doma - v zvezi s preprostimi prijavnici, na katere vse do pozne jeseni nismo dobili odgovora. Tudi poslani materiali so doživljali svojo kaotično pot, saj sem šele manj kot mesec dni pred začetkom festivala dobila sporočilo (kar pomeni, da vse do takrat kaset še nihče ni vzel v roke) o neustreznem formatu videofilmov. Informacijo o uvrstitvi slovenskih filmov in CD romov v tekmovalni program pa sem prejela šele decembra - po telefonskem razgovoru, saj organizacijski odbor samoumevno ni obveščal nikogar.

Ne glede na zaplete, se je sredi decembra, po 4.500 kilometrih razdalje, tridesetih stopinjah Celzija razlike in dvodnevnem potovanju, saj sem v Parizu uspela zamuditi edino letalo za Ouago, festival tudi zame končno pričel. Drobnja knjižica s programom je precej obetala, le nekoliko težje sem se prebijala med zgolj francosko napisanimi besedami. Program je potekal na dveh lokacijah. V t.i. stavbi SGP smo lahko poslušali referate, ki so se dotikali predvsem računalniških znanj, predstavitev nekaterih CD romov in domačih strani ter različna vprašanja povezana s to vsebino. V Francoskem

John Iria z družino, pred mestno, z blatom zidano dvoprostorno hišo, sodi v srednji sloj prebivalcev glavnega mesta Burkine Faso. (foto: Tanja Roženberger Šega)

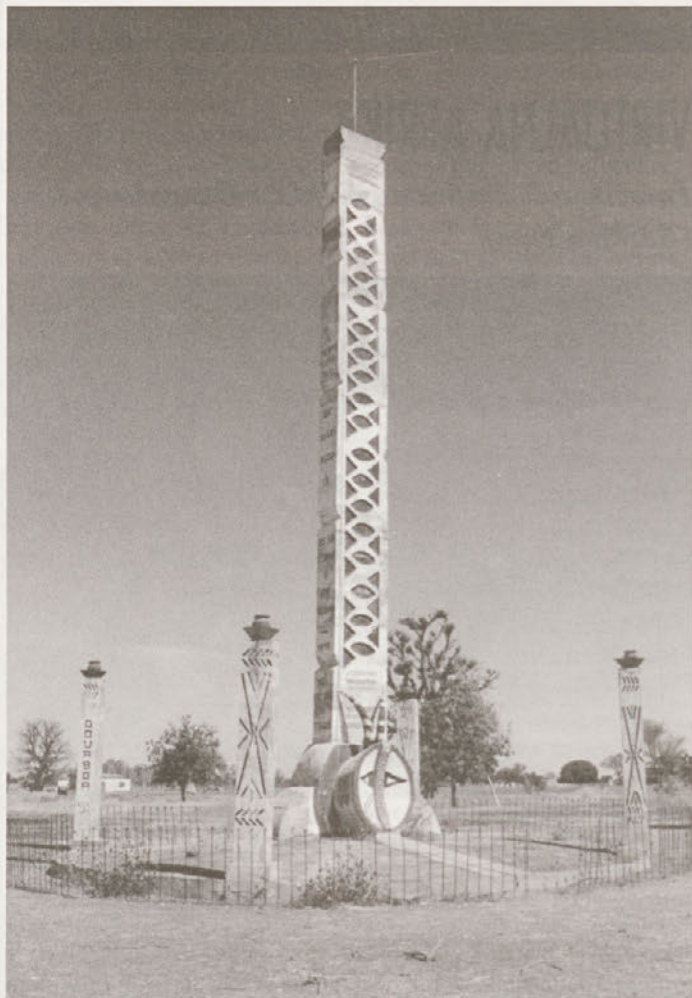
kulturnem centru Georges Melies pa je bil vse dneve festivala odprt Syber musee, v katerem smo si lahko ogledali vse prispele produkcije CD romov in domačih strani. Možnost pogleda v virtualni svet so izrabili predvsem domačini, saj so bili računalniki nenehno zasedeni. S tretjo kategorijo festivala – video produkcijo pa smo prišli v stik ob večerih, ko so v kinodvorani kulturnega centra predvajali različne filme, ki so na festival prispeli bodisi letošnje leto ali prejšnja leta. Na žalost pa si nismo mogli ogledati vseh izdelkov letošnjega tekmovalnega programa, zato so nam za protiutež obljubili kolaž vsega prispelega materiala na sklepni slovesnosti. Tako sem dodatna pričakovanja o pravem festivalskem razpoloženju strnila v ta dogodek, a tudi ta se je končal drugače. Po napornih in (pre)dolgih govorih smo sicer dočakali predvajanje filma, a že po nekaj minutah je film začel teči prehitro in čedalje hitreje, dokler nas ni zajela tema. Urgentna tehnična ekipa je neutrudno »šarila« po napravah, vendar na naše veliko razočaranje neuspešno. Kljub temu pa so bile nagrade podeljene. Na festival je prispelo 81 produkcij iz 20 držav, po besedah Helen Page, predsednice ocenjevalne komisije, pa slovenskim izdelkom manjka predvsem ustvarjalnosti.

Ohlapen festivalski program mi je ob pomoči domačina Johna Irie, ki je znal nekaj angleških besed, in različnih bolj ali manj izkušenih šoferjev, omogočal sicer krajša, vendar nadvse zanimiva individualna raziskovanja mesta in bližnjih vasi ter njihovih prebivalcev. A tudi v sklopu festivala so nam ob njegovem zaključku

Večer ob reki, Ouagadougou (foto: Tanja Roženberger Šega)

organizirali enodnevno ekskurzijo. Ko smo dobro uro na vročem soncu čakali na avtobus, so se nam znova prikradle »domače« neprijetne misli, polne nergaških vprašanj in podvprašanj. Tej naraščajoči nestrpnosti se je pridružila še čisto prava jeza, ko je mali avtobus sicer prispel, a za naša pojmovanja, skorajda poln potnikov. Le kdo vse so bili izletniki? Vendar smo se na koncu na izlet popeljali prav vsi, ki smo si tega želeli. Nekateri sicer v prtljžniku karavana, nekateri stoje, drugi pa pilepljeni na plastične sedeže avtobusa ter levega in desnega soseda. Prekrasno razpoloženje in pozitivno razburjenje, da se nekam potuje, je kaj hitro preraslo prej omenjene »simptome« in uživali smo v deželi Burkine Faso. Naš cilj je bila Manega. Kaj je pravzaprav Manega je težko opisati. Ni kraj in ne pokrajina in ne le muzej. Je simbol in nekakšno središče burkinske kulture, ki je nastalo s pomočjo fundacije burkinskega princa, odvetnika in poeta Frederica Pacere Titinga. Ograjeno ozemlje sredi puste, nenaseljene in ravne pokrajine je oaza kulturne dediščine. Tu so manjši skansen, ki predstavlja različne tipe bivališč v Burkini, galerija ter velik muzej. Sobe in zidovi kar kipijo od nakopičenih razstavljenih predmetov. Demonsko zre vate na desetine lesenih mask, te klasike afriške umetnosti, predstavljeni sta

Manega je oaza kulture (foto: Tanja Roženberger Šega)

tudi flora in favna, zbirka bronastih kipcev in drugih obrednih predmetov. Manega je ponos preteklosti in upanje na boljšo prihodnost.

Z večernim soncem smo po samorastniški cesti prispeli nazaj v Ouago in s polnočno luno odleteli pod domača okrašena božična drevesca.

F@imp 98 je bil končan – le za nekatere.

Manega je oaza kulture (foto: Tanja Roženberger Šega)